

# Verslag

## Centraal College van Deskundigen (CCvD) / Accreditatiecollege (AC) Bodembeheer

**Datum:** 2 oktober 2025  
**Tijd:** 10.00 – 11.30 uur  
**Plaats:** Online/Microsoft Teams  
**Kenmerk:** Definitief\_verslag\_SIKB\_CCvD\_AC\_Bodembeheer\_20251002

### Deelnemers

Willem Bastein  
Gilbert Boerekamp (GB)

Martin van Bostelen (MvB)  
David van den Burg (DvdB)  
Jan Keijzer (JK)  
Ariël Kleverwal (AK)

Sonja Kooiman (SK)  
Bram van de Pas (BvdP)  
Michel Post (MP)  
Charly van Schaik (CvS)  
Marcel van Seeters (MvS)

Lex Stam  
Rabbe Vedder (RV)  
Arjan Veldhuizen (AV)  
Saskia Verhoeven (SV)

Tessa Verschoor  
Joep van der Wee (JvdW)

Gerben Zijlstra (GZ)  
Willem van der Zon (WvdZ)

### Afwezig

Wim Aarnink  
Bas van Oosten (BvO)

### Vacature(s)

Te benoemen afgevaardigde

### Te gast

Henk Koster (HK)  
Kay Mollenhauer (KM)  
Jelle de Boer (JdB)

### Werkt bij

Klimaatgarant  
Rijkswaterstaat WVL,  
Bodem en Ondergrond  
BAM Infra

Kiwa  
Waterschap Vallei en  
Veluwe  
SIKB-programmabureau  
Stantec  
NEN  
OD Drenthe  
RWS WVL

Waterproef  
Mateboer Milieutechniek  
Eurofins  
Rijkswaterstaat WVL,  
Bodem en Ondergrond  
TAUW  
Stichting Bodembeheer  
Nederland  
Cumela Nederland  
Vopak

### Werkt bij

Mineralz  
SGS Intron Certificatie

### Werkt bij

SIKB-programmabureau  
SIKB-programmabureau  
SIKB-programmabureau

### Afgevaardigd door of rol

BodemenergieNL  
Ministerie van I&W

Bouwend Nederland en NVPG  
Voorzitter  
NVCi  
UvW

Secretaris  
VKB  
NEN  
VNG  
Rijkswaterstaat als  
opdrachtgever  
UvW  
VVMA  
FeNeLab  
Ministerie van I&W

VKB  
VNO-NCW

VNO-NCW  
VNO-NCW

### Afgevaardigd door of rol

VA  
NCVi

IPO

### Te gast bij

Alle agendapunten  
Alle agendapunten  
Alle agendapunten

### **1. Opening, vaststellen agenda**

De voorzitter opent de vergadering. De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld. Er zijn afmeldingen ontvangen van Wim Aarnink en Bas van Oosten.

### **2. Regeling bodemkwaliteit**

Het ministerie van I&W heeft het streven uitgesproken om de Rbk regelmatig te blijven updaten. Ter vergadering informeert Saskia Verhoeven het College over de stand van zaken en lopende acties richting de volgende herziening.

Er loopt een internetconsultatie voor wijziging van de Rbk met daarin de aanwijzing van een aantal nieuwe versies van BRL'en en een aantal wijzigingen in bijlage D. De consultatie sluit op 24 oktober 2025. Daarna is het afhankelijk van de inhoud van eventuele inspraakreacties en de snelheid waarmee deze verwerkt kunnen worden wanneer de wijziging ingaat. Het doel is om de wijziging in januari 2026 in werking te laten treden. Saskia vraagt of er vanuit het College al signalen zijn dat er inspraakreacties gaan komen. Dit lijkt vooralsnog niet het geval.

### **3. Maatregelen n.a.v. Programma Versterking Kwalibo**

Het Programma versterking Kwalibo is afgerond, maar een aantal maatregelen loopt nog door. Daarover wordt het college door Henk Koster bijgepraat.

Het gesprek over de doorlopende maatregelen vindt primair plaats aan twee tafels:

- Het operationeel overleg: hier stond eind september o.a. het dossier 'natte handtekening' op de agenda. Zie ook de mededelingen.
- Het strategisch overleg.

Daarnaast vinden in kleiner comité RTV-bijeenkomsten plaats over rollen (R), taken (T) en verantwoordelijkheden (V). Hier zit SIKB met de CI's, ILT, RvA, RWS-WVL en IenW aan tafel. Op verschillende dossiers worden hier stevige gesprekken gevoerd. SIKB heeft hierin een stem namens de Vereniging van Schemabeheerders, maar minder op het vlak van toezicht en audit, behalve waar zaken een doorwerking in onze schema's moeten hebben. Henk licht hier drie zaken uit:

#### **1. Gesprek over ernstige onregelmatigheden met gevaar voor publiek belang:**

ILT ziet graag dat als andere toezichthouders, zoals CI's en inspectiebedrijven, een veldbezoek brengen of audit doen, zij ernstige misstanden aan ILT melden op het moment dat er een groot milieubelang meespeelt. In het gesprek hierover is helderheid over de afbakening (bodem) en rolverdeling (auditen of toezicht houden) van groot belang. Gerben Zijlstra vraagt wat de aanleiding is voor ILT om dit te willen, naast meer 'ogen' in het veld. Henk Koster mist in het gesprek hierover met ILT ook de concrete praktijkvoorbeelden waar het nu mis gaat. Charly van Schaik merkt op dat het van belang is dat deze constatering ook bij het decentraal bevoegd gezag terechtkomen. Hij vraagt zich af of dit ook via ILT gaat, of dat de auditor het zelf bij het bevoegd gezag meldt. Henk Koster antwoordt dat het decentraal bevoegd gezag geen directe rol heeft in relatie tot ILT, dus dat de melding via die route lastig is. Een bodemsignaal blijft de route

om zaken te melden.

2. Het inrichten van een overleg over de potentiële risico's in de keten:

Dit overleg wordt nog ingericht. Het doel is betere afstemming tussen partijen die een vorm van een toezichtrol hebben en mogelijk ook toewerken naar een vorm van systeemtoezicht op basis van een gesprek over nut en noodzaak. Belangrijke vraag is welke partijen daarbij aanschuiven. De schemabeheerder heeft geen toezichthoudende rol en ook de CI heeft net een andere rol dan echt toezichthouder. Het is nog afwachten wat er in dit spoor wordt besproken.

3. Informatie-uitwisseling:

SIKB stelt jaarlijks een rapportage op over certificering en audits. De informatie hieruit kan worden gebruikt om een specifiek schema en/of het stelsel als geheel te verbeteren. Tussen de partners in het RTV-overleg vindt overleg plaats over welke informatie aanvullend nodig is. ILT vindt het jaarrapport op hoofdlijnen een prima middel, maar zou bijvoorbeeld ook graag de informatie per CI willen zien. Henk Koster heeft aangegeven dat CI's daarmee niet akkoord gaan; naast het bijna individueel maken van resultaten, gaat het dan ook over concurrentieposities.

Rabbe Vedder vraagt naar de status van het traject Advies onder Kwalibo. Saskia Verhoeven geeft aan dat dit onderwerp geagendeerd is in het operationeel overleg en dat advies onder erkenning brengen niet de gewenste route is. Wel zijn er nog steeds zorgen over de kwaliteit van advies. De vraag aan het werkveld is daarom nu om eerst nog duidelijker te krijgen waar het mis gaat, waar de problemen zitten en wat eventueel andere oplossingen zijn om de kwaliteit van bodemadvieswerk te verbeteren.

**4. Handreikingen geofysische en on-site screeningstechnieken**

Kay Mollenhauer geeft een toelichting op de totstandkoming van de handreikingen voor geofysische en on-site screeningstechnieken. Hij benadrukt dat de handreikingen nu voorliggen voor vaststelling, en dat het nog niet gaat om verwerking in BRL-en.

Bram van de Pas geeft aan blij te zijn dat de handreikingen nu in het College aan bod komen, maar uit zijn zorgen over de gang van zaken en het proces dat hieraan vooraf ging. De Sectie Monsterneming en Veldwerk is bijvoorbeeld wel betrokken, maar niet meer bij de laatste aanpassingen. Het is juist essentieel om in gesprek te gaan met de mensen die de handreikingen gaan gebruiken. Henk Koster beaamt dat de Sectie een jaar geleden voor het laatst fysiek bij elkaar is gekomen. De handreikingen zijn toen uitgebreid besproken en de (nagekomen) reacties zijn verwerkt. Later is de Sectie inderdaad niet meer geïnformeerd. Dit had er ook mee te maken dat er geen Sectie-overleggen meer waren omdat de leden van de Sectie zelf aan gaven dat er geen bespreekpunten waren die een overleg zouden rechtvaardigen.

Bram van de Pas refereert ook aan feedback die hij zelf in een eerder stadium heeft ingebracht en feedback uit het College. Die lijkt ten dele verwerkt en de terugkoppeling over de wijze van verwerking wordt gemist. Het gaat dan bijvoorbeeld over de duiding dat opgenomen opleidings-'eisen' een advies en geen verplichting zijn, en acties in het kader

van privacybescherming van monsternemers en veldwerkers.

Willem van der Zon geeft aan dat bij de VOPAK op het terrein een PID-meter is gebruikt voor het afkaderen. Dat ging heel efficiënt en leverde veel tijdswinst op. Hij is dan ook positief over zowel het PID-instrument als de handreiking.

Saskia Verhoeven geeft aan dat als het om termijn gaat om de doorvertaling naar BRL-en zoals de 2000-serie, bepaalde zaken extra scherp geformuleerd moeten worden. Zij deelt haar feedback op dit punt nog per mail. Ook Arjan Veldhuizen merkt op dat het opnemen van de richtlijn in de huidige vorm in bestaande protocollen tot problemen in de praktijk zou leiden. Ook hij stuurt zijn feedback nog toe.

De voorzitter vat de input van het College samen en stelt voor om inhoudelijke opmerkingen nog op de mail te zetten. De besluitvorming over de handreikingen wordt aangehouden tot een volgende College-vergadering.

#### **5. Vaststelling interpretatie bij voorschrift scope ISO-9001**

Henk Koster geeft een toelichting bij dit agendapunt. Bij auditering en certificering voor BRL SIKB 2000, 6000, 7000 en 11000 is een knelpunt aan het licht gekomen. Het gaat om de scope voor de certificering van het kwaliteitssysteem onder de ISO9001-certificering in relatie tot de scope aan activiteiten waarvoor een certificaat onder genoemde BRL-en wordt aangevraagd of verleend. Gezien de geringe impact van de benodigde wijzigingen in de schema's om dit knelpunt te ondervangen, is het voorstel om hierover nu direct geldende afspraken te maken en de wijzigingen formeel te verwerken / mee te nemen in de volgende inhoudelijke actualisatie.

Ariël Kleverwal geeft aan dat ze het eens is met het voorstel. Haar achterliggende vraag is voor hoeveel bedrijven dit aan de orde is en hoe groot het probleem dus is. Jelle de Boer antwoordt dat het om meer dan 500 bedrijven gaat, met name in de BRL SIKB 6000 en BRL SIKB 7000, aangaande o.a. bodemsanering en milieukundige begeleiding.

Willem van der Zon geeft aan dat in hun opdrachten altijd staat dat volgens de BRL gewerkt moet worden. Het maakt vanuit het perspectief van de opdrachtgever dus niet uit of het bedrijf ook een ISO-certificaat heeft. Henk Koster geeft aan dat het inderdaad met name gaat over certificaathouders en CI's.

Tessa Verschoor stelt de controlevraag of alle CI's worden geïnformeerd over hoe ze de tekst moeten lezen. Dat is het geval. Aanvullend daarop is het verzoek om ook de certificaathouders zelf te informeren. Henk Koster en Jelle de Boer bevestigen dat dit onderdeel is van de aanpak en geven aan dat er o.a. een FAQ op de site komt.

Het College stemt ermee in om aan de certificerende instellingen het verzoek te doen om bij hun beoordeling van de ISO-certificaten de in de notitie weergegeven interpretaties aan te houden. Het College besluit om bij de eerstvolgende wijziging van de betreffende schema's diezelfde interpretatie te verwerken in de schema's.

## 6. Notitie stand van zaken Projecten bodembeheer

Het programmabureau SIKB coördineert meerdere projecten bodembeheer. In het meegestuurde document wordt per project de samenvatting van de stand van zaken gegeven. Naar aanleiding van het document worden de volgende vragen gesteld:

- Bram van de Pas meldt dat voor de begeleidingscommissie bijlage X nog werd gezocht naar een deelnemer vanuit VKB en meldt zich hiervoor aan.
- Saskia Verhoeven geeft aan dat het bij punt 8 gaat om een inmiddels opgeleverd rapport, dat al bij SIKB ligt. Punt 2 loopt nog bij het ministerie van Sociale Zaken. Op het moment dat er informatie is zal lenW SIKB informeren.
- Jan Keijzer geeft aan dat KIWA heeft aangeboden om bij te dragen aan Bijlage X. Verder constateert hij dat de BRL SIKB 12000 is gepubliceerd: hoe moet het nu verder met de communicatie? Sonja Kooiman licht toe dat er nu wordt gewerkt aan een plan van aanpak voor implementatie van de nieuwe versie van deze BRL, o.a. via een impuls aan het Platform Bronbemalen, een ronde binnen de sector en bijvoorbeeld ook actualisatie van de BUM Tijdelijke bemalingen.
- Tessa Verschoor merkt op dat bij punt 10, de vertaling van wijzigingsvoorstellen voor protocol 11000, gesproken wordt over review van de stukken in december. In hoeverre moet hier al capaciteit voor vrijgemaakt worden? Kay Mollenhauer reageert dat deze reviewronde naar verwachting in 2026 zal plaatsvinden.

## 7. Conceptverslag CCvD/AC Bodembeheer 26 juni 2025

Het verslag van 26 juni wordt ongewijzigd vastgesteld.

Martin van Bostelen vraagt of naar aanleiding van de bespreking van de herkomst van afstanden voor protocol 2101 in de Sectie Mechanisch boren, Bemalen en Energie-opslag ook een schriftelijke terugkoppeling kan plaatsvinden. Afgesproken wordt dat de relevante passage uit het verslag van de Sectie wordt toegestuurd.

## 8. Mededelingen en rondvraag

Gerben Zijlstra heeft een suggestie voor het punt dat monsternemers in privé worden benaderd over de door hen uitgevoerde activiteiten. Zij kunnen nu benaderd worden doordat naam en handtekening van de monsternemers via de BRL verplicht zijn op monsternemingsplan en -formulier. Door een register op te zetten kunnen monsternemers onder nummer genoemd worden. Of wellicht hoeft de naam alleen op het voorblad genoemd te worden en in de rest van het rapport en de bijlagen niet. Van belang is ook om de metadata aan te passen voordat het rapport verzonden wordt, zo benadrukt Ariël Kleverwal. Henk Koster neemt de genoemde ideeën mee in het lopende dossier. Saskia Verhoeven benadrukt dat er vanuit lenW geen bezwaar is om dit anders te regelen. Initiatieven hiertoe worden vanuit het Rijk gesteund.

e

Gerben Zijlstra merkt in algemene zin veel onrust over het toepassen van staalslakken en geeft aan dat dat wellicht komt door gebrekkig vertrouwen in het systeem. Zaken uit het verleden staan opnieuw ter discussie en hij vraagt zich af of dit breder herkend wordt. Henk Koster geeft aan de actualiteiten rond secundaire bouwstoffen te kennen. SIKB heeft ook een rol in het scherper in beeld krijgen van de keten en van eventuele hiaten in

de kwaliteitsborging. Martin van Bostelen reageert dat ook in de wegenbouw de toepassing van secundaire bouwstoffen als spannend wordt ervaren, niet in de laatste plaats door de beeldvorming en het risico op een slechte naam in de media. Hij vindt dit best kwalijk, omdat we in termen van circulariteit juist ook toe willen naar hergebruik. Marcel van Seeters geeft aan ook bij Rijkswaterstaat als uitvoeringsorganisatie onrust te merken. Hij refereert aan een brief die door het ministerie van IenW naar gemeenten en provincies is gestuurd naar aanleiding van de constatering dat er veel meer inspecties zouden moeten plaatsvinden op IBC-locaties. Door die brieven merkt Marcel nu dat Rijkswaterstaat door Omgevingsdiensten wordt uitgenodigd om een toelichting te geven. De Omgevingsdiensten geven dan aan dat het opvolgen van non-conformities ook een aandachtspunt is, maar dat dit vaak goed komt na een gesprek met de Omgevingsdienst. Charly van Schaik vraagt zich af of teerhoudend asfaltgranulaat ook is meegenomen als IBC-toepassing in deze brief en exercitie. In zijn beleving sneeuwt dit onderwerp onder, terwijl de registraties van waar dit wordt toegepast vaak slecht zijn. Marcel van Seeters geeft aan zich in het signaal dat het om meerdere stoffen gaat te herkennen, maar dat de focus nu ligt op de meest kritische stoffen.

Lex Stam heeft een vraag met betrekking tot boorbeschrijvingen: begin 2025 is NEN 6693 gepubliceerd. Hier wordt nog niet naar verwezen in AS SIKB 2000 en BRL SIKB 2000, waardoor de daarin opgenomen (ingetrokken) NEN-normen nu nog steeds van kracht zijn. Wanneer is de verwachting dat de nieuwe norm wordt opgenomen in de SIKB-protocollen? Arjan Veldhuizen geeft aan dat het uitgangspunt is om in de voorjaarsvergadering van 2026 de nieuwe documenten te presenteren aan het College.

## 9. Vaststelling vergaderdata 2026

Het concept-vergaderschema voor 2026 is onderaan dit verslag opgenomen. Het College stelt de vergaderdata vast. Tessa Verschoor doet de suggestie om de vergaderingen online te doen als de agenda daarvoor geschikt is, ook vanuit duurzaamheidsoogpunt, doordat reiskilometers dan voorkomen worden. De afspraak wordt gemaakt om bij een 'lichte' agenda met minder besprekpunten de vergadering online te doen, en alleen fysiek te vergaderen als er een 'zwaardere' agenda is met punten waarover het fijn is live in gesprek te gaan en/of die naar verwachting zullen leiden tot veel discussie.

## 10. Afsluiting

De voorzitter sluit de vergadering om 11:20 uur.

### Vergaderschema CCvD/AC Bodembeheer 2025

| Datum               | Tijd          | Plaats                     |
|---------------------|---------------|----------------------------|
| Do 11 december 2025 | 10:00 – 12:30 | Waterschapshuis Amersfoort |

### Voorstel vergaderschema CCvD/AC Bodembeheer 2026

| Datum               | Tijd          | Plaats                     |
|---------------------|---------------|----------------------------|
| Do 26 maart 2026    | 10:00 – 12:30 | Waterschapshuis Amersfoort |
| Do 25 juni 2026     | 10:00 – 12:30 | Waterschapshuis Amersfoort |
| Do 8 oktober 2026   | 10:00 – 12:30 | Waterschapshuis Amersfoort |
| Do 10 december 2026 | 10:00 – 12:30 | Waterschapshuis Amersfoort |

## Openstaande acties

| Vergadering | Actor   | Actie                                                                                                                                  | Stand van zaken                                                          |
|-------------|---------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------|
| 31-03-2022  | College | Oproep aan CCvD en achterban: ervaringen met over de grens werken met SIKB te delen.                                                   | Loopt.                                                                   |
| 05-10-2023  | SIKB    | Opnieuw aan RvA vragen of werkvoorschriften voor XRF (veldanalyses) in een protocol onder BRL SIKB 2000 opgenomen kunnen worden.       | Reactie RvA in beginsel positief. Mogelijke uitwerking staat uit bij RvA |
| 27-06-2024  | HK      | Initiatief voor impactanalyse Europese standaard bodemenergiesystemen en grondwaterputten                                              | Initiatief loopt.                                                        |
| 27-06-2024  | SK      | Geactualiseerd overzicht zittingstermijnen Collegeleden opstellen en delen met College                                                 |                                                                          |
| 12-12-2024  | KM      | Terugkoppelen over herkomst van afstanden voor protocol 2101 aan Martin van Bostelen n.a.v. gesprek hierover in de betreffende Sectie. | Afgerond.                                                                |
| 12-12-2024  | HK      | In gang zetten evaluatie nieuwe sectie-indeling (voorstel: eind 2026).                                                                 |                                                                          |